ҚОНУНИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ДАР БОРАИ ХУСУСИГАРДОНИИ МОЛИКИЯТИ ДАВЛАТB
(ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1402)

(Ахбори Маҷлиси Олии Хумҳурии Тоҷикистон, с. 1997, №10, мод. 160;
с. 2002, №4, г. 1, мод. 167; с. 2003, №12, мод. 699; с. 2009, №3, мод. 90; с. 2016, №7, мод. 630;
Қонуни ҶТ аз 24.02.2017 с., №1402; аз 28.01.2020 с., №1686)

Моддаи 1. Муқаррароти умумb

Қонуни мазкур муносибатҳои байни давлатро дар шахси мақомоти ваколатдори он ва шахсони [укуқию воқеb дар рафти хусусигардонии моликияти давлатb ***танзим менамояд.*** **(ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1402)**

Моддаи 2. ***Хусусигардонии моликияти давлатӣ***
(ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1402)

Хусусигардонии моликияти давлатӣ – фаъолияти аз тарафи давлат мувофиқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон амалишаванда оид ба додани молу мулки таҳти моликияти давлатӣ қарордошта ба моликияти хусусии шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ. **(ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1402)**

Моддаи 3. ***Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи хусусигардонии моликияти давлатӣ***
(ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1402)

Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи хусусигардонии моликияти давлатӣ ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои меъё-рииҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалие, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф намудааст, иборат мебошад. **(ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1402)**

Хусусигардонии моликияти давлатӣ, ки берун аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор дорад, бо Қонуни мазкур танзим мегардад, агар дар санадҳои ҳуқуқии байналмилалии аз тарафи Тоҷикистон эътирофшуда тартиби дигар пешбинӣ нагардида бошад. **(ҚҶТ аз** 24.02.17 **с.,** №1402)

Моддаи 4. Принсипҳои асосии гузаронидани хусусигардонb

Принсипҳои асосии гузаронидани хусусигардонb аз инҳо иборатанд:

қонунb будан;

ошкор будан;

баробарии [укуқи шаҳрвандон барои гирифтани [иссаи амволе, ки бояд хусусb гардонида шавад;

рақобат;

ворисияти [укуrb ва масъулияти байниҳамдигарии тарафҳо.

Моддаи 5. Мақомоте, ки аз тарафи давлат дар соҳаи хусусигардонb ваколатдор шудаанд

Мақомоти ваколатдори давлатb дар соҳаи хусусигардонb инҳо мебошанд:

дар мавриди моликияти Хумҳуриявb - {укумати Хумҳурии Тоҷикистон;

дар мавриди моликияти Вилояти Мухтори Ке[истони Бадахшон, вилоятҳо, ***шаҳри Душанбе***, шаҳрҳо, ноҳияҳо – Маҷлисҳои дахлдори вакилони халr ва дар [удуди салоҳияти худ, - Раисони Вилояти Мухтори Ке[истони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳрҳо ва ноҳияҳо. **(ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1402)**

Моддаи 6. Ваколатҳои {укумати Хумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи хусусигардонb

Ҳукумати Хумҳурии Тоҷикистон дар [удуди салоҳияти худ:

татбиқи сиёсати давлатиро дар соҳаи хусусигардонии моликияти давлатӣ таъмин менамояд; **(ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1402)**

идоракунии раванди хусусигардонии моликияти давлатиро ***тибқи қонунгузории Хумҳурии Тоҷикистон*** таъмин менамояд; **(ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1402)**

барномаи хусусигардонии моликияти давлатиро тасдиr мекунад;

тартиб ва усулҳои муайян намудани арзиши объектҳои хусусигардонидашавандаро ***тасдиқ*** менамояд; **(ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1402)**

оид ба масъалаҳои хусусигардонb rарорҳои ***дахлдор*** rабул мекунад. **(ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1402)**

Ҳукумати Хумҳурии Тоҷикистон метавонад ба тартиби муқарраркардаи rонун як rисми ваколатҳои худро дар соҳаи хусусигардонb ба мақомоти ваколатдори давлатии идораи амволи давлатии Хумҳурии Тоҷикистон вогузор намояд.

Моддаи 7. ***Ваколатҳои мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ дар соҳаи хусусигардонӣ***
(ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1402)

Ваколатҳои маҷлисҳои маҳаллии вакилони халқ, раисони Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе ва шаҳру ноҳияҳо дар соҳаи хусусигардонӣ, ки аз моддаи 5 ***Қонуни мазкур***

***бармеоянд**, **бо қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон танзим карда мешаванд**.* **(ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1402)**

Моддаи 8. Объектҳои хусусигардонb

Объектҳои хусусигардонb инҳо мебошанд:

а) тамоми намудҳои амволи корхонаҳои давлатb, ки барои фаъолияти онҳо таъмин шудаанд, инчунин ҳуқуқи заминистифодабарb дар rитъаҳои замине, ки онҳо дар он Хо воқеанд, [уқуқи талабкунb, rарзҳо, [уқуr[ои истисноb, ки ба корхона [амчун ба шахси [уқуrb тааллуr доранд;

б) бахшҳо ва воҳидҳои сохтории истеҳсолb ва uайриистеҳсолии корхонаи давлатb [амчун маҷмӯи амволе, ки хусусигардонии онҳо силсилаи ягонаи технологиро вайрон намекунад;

в) амволи алоҳидаи (Худо кардашуда, ки махсус барои хусусигардонb пешбинb шудаанд) корхонаи давлатb;

г) саҳмияҳои ташкилоту корхонаҳои марбути давлат.

Амволи давлатb аз лаҳзаи rабул шудани rарор аз тарафи мақоми давлатии дар моддаи 5 ***Қонуни мазкур*** зикршуда оид ба хусусигардонии он ба объекти хусусигардонb табдил меёбад. **(ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1402)**

Моддаи 9. Объектхое, ки хусусb гардонида намешаванд

Объектҳое, ки мутобиқи моддаи 13 Конститутсияи Хумҳурии Тоҷикистон ***моликияти истисноии*** давлатb мебошанд, [амчунин объектҳои мероси таърихb ва сарвати миллb, биноҳо ва иншооти ***мақомоти давлатb***, системаҳои оби нӯшокb, корхонаҳои мудофиа **корхонаҳо оид ба нигоҳдошти партовҳои радиоактивӣ, инчунин амволи нерӯгоҳи барқи обии «Норак»** хусусb гардонида намешаванд. **(ҚҶТ аз 26.03.09с №497; (ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1402; аз 28.02.20 с., №1686)**

Хусусигардонии объектҳое, ки фаоълияти иқтисодиёти шаҳрҳо ва ноҳияҳоро таъмин мекунанд: иншооти комплекси сӯзишворию энергетикb; иншооти хоҷагии об (ба истиснои системаҳои обрасонии оби нӯшокb), ро[[ои оҳан ва ро[[ои автомобилгард, шабакаҳои алоқа; объектҳои нигаҳдории тандурустb ва маориф бо rарори Ҳукумати Хумҳурии Тоҷикистон сурат мегирад.

Номгӯи объектҳоеро, ки мутобиқи ***Қонуни мазкур*** хусусb гардонида намешаванд, {укумати Хумҳурии Тоҷикистон тасдиr мекунад. **(ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1402)**

Объектҳои пешбининамудаи моддаи 8 ва қисми дуюми моддаи мазкур, ки тибқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи шарикии давлат ва бахши хусусӣ» ба шарикии давлат ва бахши хусусӣ дода шудаанд, дар давраи амали созишномаи шарикии давлат ва бахши хусусӣ, хусусӣ гардонида намешаванд (**ҚҶТ аз** 23.07.16 **с**., №1352).

Моддаи 10. Субъектҳои хусусигардонb

Ашхоси воқеb ва [уқуrb субъектҳои хусусигардонb мебошанд.

Ашхоси [уқуқие, ки дар ***сармояи оинномавии*** онҳо [иссаи давлат аз 25% зиёд аст, субъектхои хусусигардонb буда наметавонанд. **(ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1402)**

Тартиби ширкати ашхоси воқеb ва [уқуқии хориҷиро дар хусусигардонии моликияти давлатb, rонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мекунад.

Моддаи 11. Шаклҳо ва шартҳои хусусигардонb

Хусусигардонb ба шаклҳои зерин сурат мегирад:

а) ба савдо гузошта фурӯхтан;

б) аз рӯи лоиҳаи инфиродии хусусигардонb дар асоси озмун.

Муайян намудани шаклҳо ва шартҳои хусусигардонb, тартиби гузаронидани савдо, [амчунин тасдиқи лоиҳаҳои инфиродии хусусигардониро {укумати Хумҳурии Тоҷикистон ***амалӣ менамояд***. **(ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1402)**

Моддаи 12. Ба савдо гузошта фурӯхтани объектҳои хусусигардонb

Савдо ба намуди музояда ё тендер гузаронида мешавад.

То гузаронидани савдо фурӯшанда вазифадор аст бо талаби харидор ба е оиди объекте, ки хусусb гардонида мешавад, маълумоти пурра диҳад.

Моддаи 13. Лоиҳаи инфиродии хусусигардонb

Объектҳои махсусан муҳим ва муҳим, ки номгӯи онҳоро {укумати Хумҳурии Тоҷикистон тасдиr мекунад, мувофиқи лоиҳаҳои инфидорb хусусb гардонида мешаванд.

Лоиҳаи инфиродии хусусигардонb аз инҳо иборат аст:

1) таҳлили [амаҷонибаи фаъолият ва rобилияти рақобати объект;

2) муайян намудани арзиши маҷмӯи амволии он;

3) муайян намудани андозаи маҷмӯи давлатии саҳмияҳои фурӯхташаванда;

4) низоми дигаргуниҳои пешниҳодшавандаи ташкилию сохторb, технолоrb ва тағйироти дигари объект;

5) интихоби намуди хусусигардонb.

Иҷрои табиқи лоиҳаи инфиродии хусусигардониро баъди тасдиқи он Комиссияи Хумҳуриявии хусусигардонии объектҳои моликияти давлатb аз рӯи лоиҳаҳои инфиродb амалb мегардонад. Рафти иҷрои талаботи шартномаи хариду фурӯши объектҳои моликияти давлатиро мутобиқи лоиҳаҳои инфиродb мақомоти ваколатдори давлатии идораи амволи давлатии Хумҳурии Тоҷикистон назорат мекунад.

Моддаи 14. Коғазҳои ґиматноки хусусигардонb

Бо мақсади таъмини адолати иҷтимоb ва шароити ибтидоии баробар барои ширкат дар хусусигардонb ба шаҳрвандон Хуброн намудани саҳми онҳо дар таъсиси амволи давлатb аз коғазҳои ґиматноки хусусигардонb истифода бурда мешавад, ки онҳо барои соҳибонашон ба [иссаи муайяни моликияти давлатb [уқуґ медиҳанд.

Шароити барориш тартиби муомилот ва истифодаи ґоғазҳои ***қиматноки*** хусусигардонb аз тарафи {укумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда мешавад. **(ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1402)**

Моддаи 14[1]. Фурӯши бастаи саҳмияҳои ба давлат тааллуқдошта дар сармояи оинномавӣ

Фурӯши бастаи саҳмияҳои ба давлат тааллуқдоштаи ҷамъиятҳои саҳомии зерин дар асоси озмун мутобиқи лоиҳаи инфиродии хусусигардонӣ анҷом дода мешавад:

- ҷамъиятҳои саҳомие, ки хусусигардонии онҳо бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ карда мешавад;

- ҷамъиятҳои саҳомие, ки дар бозори дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон мавқеи афзалиятнок ё инҳисориро (монополиро) ишғол мекунанд;

- ҷамъиятҳои саҳомие, ки ба вазъи иҷтимоию иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон таъсири ҷиддӣ мерасонанд.

Хусусигардонии ҷамъиятҳои саҳомие, ки ба вазъи иҷтимоию иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон таъсири ҷиддӣ мерасонанд, бо шарту ӯҳдадориҳои муайяни сармоягузорӣ ва ё иҷтимоие, ки бояд аз ҷониби харидор иҷро карда шаванд, амалӣ карда мешавад.

Фурӯши саҳмияҳои ба давлат тааллуқдоштаи ҷамъиятҳои саҳомии кушода дар ҳолате амалӣ карда мешавад, ки ҳаҷми саҳмияҳои харидашаванда ба харидор имконияти идораи самараноки ҷамъияти саҳомиро таъмин намояд, ки барои иҷрои ӯҳдадориҳои тибқи шартҳои озмун қабулкарда зарур аст. (ҚҶТ аз 26.03.09с №497).

Моддаи 14[2]. **Ҳуқуқи махсус («саҳмияи тиллоӣ»)**

Бо мақсади ҳифзи манфиатҳои муҳими стратегии давлат Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳангоми табдил додани корхонаҳои давлатӣ ба ҷамъиятҳои саҳомӣ ва ё қабули қарор оид ба фурӯши саҳмияҳои ба давлат тааллуқдоштаи ҷамъиятҳои саҳомӣ метавонад дар ҳолатҳои истисноӣ нисбати онҳо оид ба истифодаи ҳуқуқҳои махсус ҷиҳати иштироки Ҷумҳурии Тоҷикистон дар идоракунии ҷамъиятҳои саҳомии кушодаи зикргардида қарор қабул намояд (ҳуқуқҳои махсус – «саҳмияи тиллоӣ»).

Номгӯи ҷамъиятҳои саҳомии кушодае, ки дар онҳо ҳуқуқҳои махсус («саҳмияи тилоӣ») татбиқ мегарданд, бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешавад.

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон баъди қабули қарор оид ба истифодаи ҳуқуқҳои махсус («саҳмияи тиллоӣ») намояндаи худро дар Шӯрои директорони *(Шӯрои нозирони)* ҷамъияти саҳомии кушода таъин менамояд ва ин ҳуқуқ бояд дар Оинномаи ҷамъияти саҳомии дахлдор пешбинӣ карда шавад. (ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1402)

Ҷамъияти саҳомие, ки нисбати он қарор дар бораи ҳуқуқҳои махсус («саҳмияи тиллоӣ») қабул гардидааст, ӯҳдадор аст, ки дар бораи мӯҳлати баргузории маҷлиси умумии саҳмиядорон ва рӯзномаи он бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон намояндаи давлатро хабардор намояд.

Ҳуқуқҳои махсус («саҳмияи тиллоӣ») ба дорандаи худ – Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар вақти қабули қарори маҷлиси умумии саҳмиядорон ҳуқуқи манъкуниро нисбат ба ҳалли чунин масъалаҳо медиҳад:

- оид ба ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Оинномаи ҷамъияти саҳомӣ ва ё тасдиқи Оинномаи ҷамъияти саҳомӣ дар таҳрири нав;

- оид ба азнавташкилдиҳии ҷамъияти саҳомӣ;

- оид ба барҳамдиҳии ҷамъияти саҳомӣ;

- оид ба бастани аҳдҳои калон ва аҳдҳое, ки нисбати онҳо манфиатдорӣ дар анҷоми аҳд вуҷуд дорад ва тибқи Оинннома розигии маҷлиси умумии саҳмиядоронро талаб менамоянд;

- дар ҳолати қабули қарорҳое, ки барои иқтисодиёти ҷумҳурӣ аҳамияти калон доранд.

Мақоми ваколатдор, ки давлатро муаррифӣ менамояд, ҳуқуқ дорад аз нигоҳдорандаи феҳристи коғазҳои қиматноки ҷамъияти саҳомӣ, ки дар он давлат ҳуқуқҳои махсус («саҳмияи тиллоӣ») дорад, дар бораи номгӯи соҳибмулкони коғазҳои қиматноки ҷамъияти саҳомии дар феҳристи мазкур бақайдгирифташуда оид ба миқдор, намуд ва арзиши номиналии коғазҳои қиматнок маълумот гирад.

Қарор оид ба қатъи ҳуқуқҳои махсус («саҳмияи тиллоӣ») аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон қабул карда мешавад.

Ҳуқуқҳои махсус («саҳмияи тиллоӣ») то қабули қарор оид ба қатъи он амал менамоянд.

Дар як вақт вобаста намудани саҳмияҳои ҷамъияти саҳомӣ ба моликияти давлатӣ ва нисбати ҳамин ҷамъияти саҳомӣ истифода бурдани ҳуқуқҳои махсус («саҳмияи тиллоӣ») манъ аст. Ҳуқуқҳои махсус («саҳмияи тиллоӣ») ба саҳмияҳои ҷамъиятҳои саҳомие, ки нисбати онҳо қарор оид ба истифодаи ҳуқуқи мазкур қабул гардидааст, иваз карда намешаванд. (ҚҶТ аз 26.03.09с №497).

Моддаи 15. Пайдоиши [уқуқи моликият ба объекти хусусигардонидашуда

Ҳуқуқи моликият ба объекти хусусигардонидашуда аз лаҳзаи ба тартиби муқаррарнамудаи ґонун ба ґайди давлатb гирифта шудани [уқуқи моликият эътибор пайдо мекунад.

ҲуХХати тасдиққунандаи [уқуқи моликият ба маҷмӯи амвол Шаҳодатнома дар бораи бақайдгирии [уқуқи моликият, ки онро идораи нотариати давлатии маҳали Хойгиршавии объекти фурӯхташуда медиҳад, ба [исоб

меравад.

Ҳуххати тасдиққукнандаи [уқуқи моликият ба саҳмияҳои фурўхташуда Шаҳодатнома дар бораи соҳибии саҳмияҳои хамъиятҳои са[[омb ба [исоб меравад, ки онро мақомоти аз тарафи {укумати Хумҳурии Тоҷикистон ваколатдор шуда оид ба пешбурд ва нигоҳдошти феҳрасти дорандагони коғазҳои гиматнок медиҳад.

Моддаи 16. Маблаu[ои аз хусусигардонb воридшаванда

Маблаu[ои аз хусусигардонb ба дастомада бо тартиби муқаррарнамудаи гонунгузорb ба буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ворид мегарданд.

Қисме аз маблаu[ои аз [исоби иҷрои амволи давлатb ва дивидентҳои пакети давлатии саҳмияҳои ҷамъиятҳои са[[омb ба даст омада бо мақсади баланд бардоштани имкониятҳои функсионалb ва беҳтар намудани таъминоти моддию техникb метавонанд ба ихтиёри мақомоти ваколатдори давлатии идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон монда шаванд. {аҷм ва тартиби истифодаи ин маблаu[оро {укумати Хумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд.

Моддаи 16^{1}. Иттилоот дар хусуси хараёни хусусигардонb

Мақомоти ваколатдори давлатии идораи амволи давлатии Хумҳурии Тоҷикистон бояд дар хусуси хараёни хусусигардонии моликияти давлатb дар воситаҳои ахбори омма иттилоот паҳн намояд.

Моддаи 17. Хавобгарb барои вайрон кардани *Қонуни мазкур*

(ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1402)

Барои вайрон кардани ***Қонуни мазкур*** мутобиқи гонунгузории Хумҳурии Тоҷикистон хавобгарb пешбинb шудааст. **(ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1402)**

Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон Э. РАҲМОНОВ

ш. Душанбе, 16 май соли 1997
№464

ҚАРОРИ МАҶЛИСИ ОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Оиди тартиби мавриди амал гарор додани Rонуни Хумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи хусусигардонии моликияти давлатb»

(Ахбори Маҷлиси Олии Хумҳурии Тоҷикистон соли 1997, №10, мод. 161)

Маҷлиси Олии Хумҳурии Тоҷикистон **қарор мекунад:**

1. Rонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи хусусигардонии моликияти давлатb» аз лаҳзаи нашри расмиаш мавриди амал гарор дода шавад.

2. {укумати Хумҳурии Тоҷикистон:

дар хусуси ба Rонуни мазкур мутобиг гардонидани гонунҳои хорb ба Маҷлиси Олии Хумҳурии Тоҷикистон таклифҳо пешниҳод намояд;

қарорҳои {укумати Хумҳурии Тоҷикистонро ба Rонуни мазкур мутобиг гардонад.

Раиси Маҷлиси Олии
Ҷумҳурии Тоҷикистон С. РАҶАБОВ

ш. Душанбе, 16 май соли 1997
№465